

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 25 kwietnia 2024 r.,
w sprawie **R. T.**
wniosku obrońcy
w przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego
na podstawie art. 626 § 2 k.p.k. w zw. z art. 121 § 1 k.p.w.

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2024 r., sygn. akt II KK 626/23, Sąd Najwyższy uwzględniając kasację Rzecznika Praw Obywatelskich, uchylił wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 22 czerwca 2022 r., sygn. akt IV W 259/22 i uniewinnił R. T. od popełnienia wykroczenia z art. 116 § 1a k.w., a kosztami postępowania kasacyjnego obciążył Skarb Państwa.

W piśmie z dnia 22 stycznia 2024 r. obrońca R. T., oświadczając że przyłącza się do kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich, wniósł jednocześnie o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz R. T. kosztów obrony przed Sądem Najwyższym w kwocie 1200 zł, podnosząc w uzasadnieniu, że kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest „pokłosiem” wniosku obrońcy ukaranego z dnia 18 lipca 2022 r. Wniosek o przyznanie kosztów obrony został ponowiony w piśmie z dnia 15 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny. Stosowanie do dyspozycji art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. do kosztów procesu podlegających zwrotowi należą uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy. Wykazanie poniesienia tych wydatków obciąża stronę występującą z takim żądaniem. W niniejszej sprawie nie wykazano, aby żądanie zasądzenia na rzecz R. T. kwoty 1200 zł miało oparcie w fakcie poniesienia przez niego uzasadnionych wydatków w postępowaniu kasacyjnym.

Po pierwsze, z akt sprawy nie wynika, aby obwiniony ustanowił w tym postępowaniu obrońcę. Pełnomocnictwo udzielone obrońcy reprezentującemu go w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji zawierało ograniczenie - obejmowało jedynie upoważnienie do obrony przed sądami powszechnymi (k. 21 akt sprawy IV W 259/22). Postępowanie kasacyjne nie toczy się przed sądami powszechnymi, lecz przed Sądem Najwyższym. Co więcej, wniesiona kasacja została uwzględniona na posiedzeniu bez udziału i zawiadamiania stron. Postępowanie wywołane wniesieniem przez Rzecznika Praw Obywatelskich kasacji nie wymagało podejmowania przez obwinionego żadnych czynności i obrońca obwinionego czynności takich w imieniu obwinionego nie podejmował, składając jedynie wymienione wyżej pismo z dnia 22 stycznia 2024 r. zawierające oświadczenie o „przyłączeniu” się do kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich oraz wniosek zasądzenia na rzecz R. T. kosztów obrony przed Sądem Najwyższym.

Po drugie, strona może dochodzić zwrotu wyłącznie tych wydatków, które były uzasadnione. Lektura akt sprawy nie daje podstaw do przyjęcia, że zawarte we wniosku żądanie dotyczy wydatków, które miałyby taki charakter. W sprawie o sygn. akt IV W 259/22 R. T. w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji korzystał z pomocy obrońcy, który uczestniczył w rozprawie i złożył wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Uzasadnienie zostało doręczone obrońcy w dniu 6 lipca 2022 r. W imieniu obwinionego nie została jednak złożona apelacja, ale już piątego dnia po upływie terminu do jej wniesienia obrońca wystąpił do Rzecznika Praw Obywatelskich z wnioskiem o wniesienie kasacji. Jeżeli w związku z wystąpieniem strona poniosła koszty, to nie mogą one zostać za uznane za uzasadnione w rozumieniu art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. Nic nie stało bowiem na

przeszkodzie – a z punktu widzenia ochrony interesów obwinionego wydaje się to być rzeczą oczywistą – aby w sytuacji, w której, w ocenie obwinionego i jego obrońcy, wyrok Sądu pierwszej instancji był niesłuszny, wzruszyć go w ramach kontroli instancyjnej, korzystając ze zwykłego środka odwoławczego – apelacji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[PGW]

[ms]